

Dosarul nr. 3ra-569/22
2-18164030-01-3ra-18052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Mîra, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

6 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu privire la anularea actului administrativ

împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și menținută hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 8 iunie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 27 martie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a recepționat decizia din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, emisă de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, prin care s-a decis: faptele constatate la punctele 5.2 - 5.11 din decizie reprezintă discriminare în câmpul muncii a persoanelor care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă; ÎS „Calea Ferată din Moldova” să asigure respectarea drepturilor salarialelor, ținând cont de constatările prezentei decizii.

A considerat reclamanta decizia contestată drept una vădit ilegală și neîntemeiată, întocmită cu abateri de la prevederile actelor normative în vigoare și fără a fi elucidate pe deplin și obiectiv circumstanțele aferente speței respective.

A precizat că decizia din 29 ianuarie 2018 a fost recepționată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 27 martie 2018.

A relatat că la 24 aprilie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a înaintat Consiliului o cerere prealabilă privind revocarea (anularea) deciziei din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17.

La 11 mai 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a recepționat răspunsul la cererea prealabilă din 24 aprilie 2018, prin care a fost menționat că deciziile Consiliului pot fi contestate în instanța de contencios administrativ.

În opinia reclamantei decizia din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, a fost emisă cu încălcarea competenței.

Astfel, reieșind din prevederile pct. 18 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012 și art. 354 Codul muncii, a remarcat că pretinsele încălcări ale legislației expuse de petiționara Elena Țenter în plângerea înaintată la Consiliu, nu constituie fapte discriminatorii, acestea fiind acțiuni ale angajatorului și salariaților privind modificarea clauzelor contractului individual de muncă.

Or, art. 354 Codul muncii stabilește expres că divergențele dintre salariat și angajator privind modificarea contractului individual de muncă se consideră litigiu individual de muncă.

Prin urmare, conform art. 351 Codul muncii, în coroborare cu prevederile art. 354, 355 Codul muncii și art. 1, 4, 19 CPC, examinarea litigiilor individuale de muncă ține de competența exclusivă a instanțelor de judecată.

Reieșind din prevederile Legii cu privire la asigurarea egalității și a Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Consiliul poate examina doar plângerile referitoare la discriminare, nefiindu-i atribuite competențe de a examina litigiile de muncă, acestea fiind atribuite instanțelor de judecată.

Având în vedere prevederile pct. 43. din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a menționat că la pct. 5.16 din decizia din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, Consiliul a specificat că recomandă petiționarei să se adreseze Inspectoratului de Stat al Muncii, autoritatea competentă să asigure aplicarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la consiliile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor.

Acest fapt confirmă incontestabil că examinarea plângerii Elenei Țenter ține de competența Inspectoratului de Stat al Muncii și instanței de judecată, iar Consiliul neîntemeiat a reținut-o spre examinare și s-a expus asupra plângerii respective.

În concluzie, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a susținut că decizia din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, a fost emisă cu încălcarea competenței, deoarece Consiliul prin decizia respectivă s-a expus asupra unor divergențe calificate de legislație drept litigiu individual de muncă, soluționarea căruia ține de competența exclusivă a instanțelor de judecată.

Totodată, a specificat că decizia din 29 ianuarie 2018, a fost emisă cu încălcarea procedurii, deoarece reieșind din prevederile pct. 61 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea

egalității, decizia din 29 ianuarie 2018 urma să conțină în mod obligatoriu toate elementele enumerate, inclusiv dovezile prezentate de petiționari și reclamați, concluzia Consiliului cu privire la existența sau lipsa faptei discriminatorii și argumentele ce stau la baza acesteia.

Prin derogare de la prevederile legale, Consiliul a omis să specifice în decizia din 29 ianuarie 2018, care dovezi au fost prezentate de părți la examinarea plângerii privind pretinsa discriminare pe criteriul de vârstă în câmpul muncii.

Reclamanta a evidențiat că în decizia din 29 ianuarie 2018 lipsește concluzia Consiliului cu privire la existența sau lipsa faptei discriminatorii, în acțiunile descrise de petiționara Elena Țenter în plângere.

Un alt viciu de procedură admis de Consiliu la emiterea deciziei din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, constituie încălcarea termenilor procedurali stabiliți de legislație.

În suportul afirmației respective, cu referire la prevederile pct. 63 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a indicat că ședința de audieri în cauza nr. 136/17 a avut loc la 15 decembrie 2017, respectiv, prin prisma normei citate, Consiliul urma să emită decizia în cauza respectivă nu mai târziu de 5 zile de la data ședinței, adică cel târziu la 20 decembrie 2017.

La fel, a accentuat că decizia în cauza nr. 136/17 a fost emisă la 29 ianuarie 2018 și expediată în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 23 martie 2018, fiind recepționată la 27 martie 2018.

Prin urmare, a remarcat că decizia din 29 ianuarie 2018 a fost expediată în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” peste termenul legal stabilit pentru comunicarea acesteia.

Așadar, a reiterat asupra unei abateri esențiale de la normele procedurale privind emiterea deciziei din 29 ianuarie 2018 și comunicarea acesteia participanților în cauza respectivă.

A menționat că concluziile Consiliului privind ilegalitățile admise de ÎS „Calea Ferată din Moldova” în raport cu persoanele care dețin statut de pensionar, sunt contradictorii prevederilor legale și lipsite de suport probatoriu.

Astfel, a apreciat critic constatările Consiliului de la pct. 5.12 din decizia în cauză, unde se menționează că ÎS „Calea Ferată din Moldova” a făcut uz de art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii pentru a determina angajații ce și-au determinat dreptul la pensie pentru limită de vârstă să-și dea acordul pentru modificarea duratei contractului individual de muncă din nedeterminată în durată determinată pe un an. Prin indicațiile directorului general al întreprinderii s-a creat o situație nefavorabilă salariaților, inclusiv petiționarei, care deține statutul de pensionar pentru limită de vârstă. După cum s-a specificat și în cadrul ședinței de audieri din cadrul Consiliului, art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii dă posibilitate angajatorului de a concedia salariatul pe motiv de pensionare, în lipsa altor motive de concediere. Însă, ÎS „Calea Ferată din Moldova” pentru a crea o situație mai favorabilă salariaților respectivi, și pentru a nu-i discrimina în raport cu ceilalți salariați a continuat relațiile de muncă cu salariații care dețin statut de pensionar pentru limita de vârstă, doar că pe perioadă determinată.

Reieșind din prevederile art. 49 alin. (1) lit. c) și 68 alin. (1), (2) Codul muncii, a subliniat că modificarea termenului contractelor individuale de muncă a avut loc în conformitate cu prevederile legislației muncii, cu acordul ambelor părți.

Totodată, a accentuat că acțiunile ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu constituie fapte discriminatorii, deoarece întreprinderea a acționat în interesul salariaților.

Astfel, acțiunile ÎS „Calea Ferată din Moldova” sunt legale și întemeiate, iar constatările expuse în decizia din 29 ianuarie 2018, sunt pur declarative și lipsite de suport probatoriu.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 7, 38, 85, 166, 167, 277 CPC, Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea deciziei din 29 ianuarie 2018, în cauza 136/17, emisă de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de persoană terță Elena Țenter.

Prin încheierea din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă în contencios administrativ acțiunea depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Prin decizia din 18 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost anulată încheierea din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă încheiere, prin care a fost respinsă excepția de tardivitate ridicată în prezenta cauză de reprezentantul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, fiind remisă cauza la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, în același complet de judecată.

Prin hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea de contencios administrativ înaintată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

A fost anulată decizia din 29 ianuarie 2018, cauza nr. 136/17, emisă de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă – răspunsul nr. 04/597 din 8 mai 2018.

La 26 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 6 octombrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și menținută hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că petiționara Elena Țenter a invocat că este angajată în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, iar la 30 octombrie 2017, directorul general al ÎS „Calea Ferată din Moldova” a dat indicații telegrafice tuturor administratorilor filialelor cu următorul conținut: În legătură cu modificările și completările efectuate la Codul

muncii, Direcția gestionare resurse umane și toți administratorii filialelor, în termen de până la 10 noiembrie 2017, să propună tuturor angajaților care dețin statutul de pensionar pentru limită de vârstă în conformitate cu cererile prezentate, modificări în contractele individuale de muncă, astfel încât din perioadă nedeterminată acestea să fie trecute în contracte individuale de muncă pe perioadă determinată, pe un termen de un an, în conformitate cu art. 55 alin. (1) lit. f) Codul muncii. Modificările la contractele individuale de muncă se fac în pct. „termenul contractului individual de muncă” printr-un act adițional. Totodată, a indicat petiționara că potrivit aceluiași indicații telegrafice, s-a dat un termen de executare până la 13 noiembrie 2017, cu aducerea la cunoștința directorului general al ÎS „Calea Ferată din Moldova” despre îndeplinirea indicațiilor. Petiționara a mai adăugat că a întocmit și a semnat, personal, o cerere prin care a solicitat modificarea termenului contractului individual de muncă. Astfel, prin cererea înaintată, a cerut modificarea termenului din contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată în contract individual de muncă pe perioadă determinată. În același timp, a afirmat că cererea respectivă a fost depusă sub presiunea altor angajați ai ÎS „Calea Ferată din Moldova”, fiind avertizată că în cazul în care va refuza să încheie un contract individual de muncă pe durată determinată, va fi eliberată din funcție conform art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii.

Prima instanță și instanța de apel au evidențiat că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, prin decizia nr. 136/17 din 29 ianuarie 2018, a stabilit că faptele constatate reprezintă discriminare în câmpul muncii a persoanelor care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare, analizând actul administrativ contestat, au stabilit că acesta nu conține motivele care au stat la baza soluției adoptate de autoritatea publică referitor la constatarea prezumției discriminării directe în câmpul muncii a salariaților care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă și în acțiunile cui s-a constatat acest aspect.

Prima instanță și instanța de apel au constatat că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, în scrisoarea nr. 01-4989 din 23 noiembrie 2017, a indicat că stabilirea noului temei de concediere nu urmărește în niciun caz discriminarea pensionarilor, ci are ca scop gestionarea optimă a forței de muncă în condițiile economiei de piață.

La fel, prima instanță și instanța de apel au reținut că ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a făcut uz de prevederile art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, careva acțiuni concrete față de terț urmare a telegramii trimise, nu au fost întreprinse.

În aceste circumstanțe se exclude cu desăvârșire elementul de discriminare, când terțul de fapt continuă să activeze în cadrul instituției.

Totodată, instanțele de judecată au menționat că în partea dispozitivă a actului administrativ contestat, Consiliul nu indică ca fiind acțiuni de discriminare în raport cu terțul, dar în general, ceea ce este inadmisibil.

De altfel, instanța de apel a apreciat critic trimiterile apelantului la plângerea depusă de Platforma pentru Îmbătrânire Activă, or, chiar dacă plângerea nominalizată a fost examinată concomitent cu plângerea Elenei Țenter, acest fapt încă nu înseamnă că plângerea nominalizată la fel se referă la ÎS „Calea Ferată din Moldova”, întrucât la dosar lipsesc careva probe care să demonstreze că Platforma

pentru Îmbătrânire Activă a fost desemnată de salariații ÎS „Calea Ferată din Moldova” să acționeze în numele lor, cu atât mai mult, în conținutul plângerii nominalizate nefiind făcută vreo mențiune despre ÎS „Calea Ferată din Moldova”, fapt ce denotă că plângerea nominalizată nu poate fi reținută la caz ca probă.

La 11 martie 2022, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

La 27 mai 2022, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o pasibilă de anulare, deoarece instanța de apel a preluat argumentarea primei instanțe.

De asemenea, instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat normele de drept material, nefiind elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ceea ce a generat concluzii nefondate cu privire la anularea deciziei din 29 ianuarie 2018, în cauza nr. 136/17, emisă de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

A considerat că soluția dată de instanța de apel, care a menținut hotărârea instanței de fond, este neîntemeiată, deoarece în calitate de petiționar pe cauza nr. 136/17 a figurat nu doar terțul Elena Țenter, ci și Platforma pentru Îmbătrânire Activă din Moldova și HelpAge International.

Corespunzător, reieșind din materialele dosarului, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a reținut spre examinare o pretinsă discriminare în câmpul muncii a salariaților care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă prin prisma prevederilor art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii.

Totodată, a menționat recurentul că a solicitat să verifice compatibilitatea prevederilor art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii cu standardele privind nediscriminarea.

De asemenea, Consiliul a solicitat să se expună în privința acțiunilor ÎS „Calea Ferată din Moldova” de reperfectare în mod unilateral a contractelor individuale de muncă încheiate pe perioadă nedeterminată cu angajații care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă, în contracte de muncă pe perioadă determinată, cu mențiunea că în cazul refuzului salariaților de a modifica contractul, ÎS „Calea Ferată din Moldova” va desface contractul individual de muncă în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii.

Având în vedere cele indicate, în special, calitatea petiționarilor și esența celor invocate în plângerile acestora, Consiliul a supus examinării atât prevederea art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii din perspectiva corespunderii acesteia cu standardele privind nediscriminarea, cât și a analizat aspectele unui conflict de muncă (în speță

persoana terță Elena Țenter vs ÎS „Calea Ferată din Moldova”), în care a fost reclamat un fapt de discriminare.

A evidențiat că decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 136/17 din 29 ianuarie 2018, poartă atât un caracter general, cât și unul particular, incident persoanei terțe Elena Țenter.

Totodată, recurentul a reamintit prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, care stipulează că constatarea existenței sau inexistenței faptei de discriminare se inițiază de Consiliu din oficiu sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la cererea sindicatelor și a asociațiilor obștești care activează în domeniul promovării și protecției drepturilor omului.

A învederat că, reieșind din alegațiile descrise în plângere, pentru a institui o prezumție a discriminării urmau să fie prezentate fapte care ar arăta existența cumulativă a următoarelor elemente:

- 1) tratamentul mai puțin favorabil (excludere, deosebire etc.) în exercitarea unui drept;
- 2) aplicarea în comparație cu o altă persoană (un grup de persoane);
- 3) cu care petiționarul se află în situație analogică;
- 4) în baza unui criteriu protejat.

Prin urmare, a precizat că, examinând circumstanțele cauzei, Consiliul a stabilit că prezumția discriminării directe a fost instituită, prin prisma elementelor indicate mai sus. Astfel, a fost constatat că salariații care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă, deși au aceleași drepturi și obligații ca și ceilalți salariați, sunt tratați mai puțin favorabil decât salariații care au vârsta de pensionare, dar nu și-au stabilit pensia pentru limită de vârstă. Salariații care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă pot fi concediați la decizia angajatorului, în virtutea deținerii statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

A accentuat că examinând instrumentele internaționale, precum Planul Internațional de Acțiuni privind Îmbătrânirea, adoptat la Madrid în anul 2002, Declarația de la Viena, 2012 – „Asigurarea unei societăți pentru toate vârstele: Promovarea calității vieții și a îmbătrânirii active”, la care este parte Republica Moldova, precum și documentele de politici naționale: Strategia națională privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021 și Programul pentru integrarea problemelor îmbătrânirii în politici, Consiliul a observat că modificarea operată în Codul muncii, art. 86 alin. (1), prin completarea cu lit. y¹), vine în contradicție cu acestea, deoarece ele indică ca obiective prelungirea vieții profesionale și menținerea demnității și autonomiei persoanelor în vârstă.

De asemenea, a fost constatat că concedierea persoanelor, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, și angajarea ulterioară a acestora pe o durată determinată, conform art. 55 lit. f) Codul muncii, este în defavoarea salariaților care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă, or garanțiile sociale ale angajaților care activează în baza contractului individual de muncă pe perioadă determinată sunt mai reduse în raport cu garanțiile sociale ale angajaților care activează în baza contractului individual de muncă pe perioadă nedeterminată, și anume, în ceea ce privește indemnizația pentru incapacitate de muncă temporară, calcularea termenului ce dă dreptul la prestații sociale, în calitate de stagiu de cotizare ș.a.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 1 martie 2022, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 11 martie 2022, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 45 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 28 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 47 verso - 48 vol. II).

Se mai constată că la 27 mai 2022, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 53-54 vol. II).

Astfel, recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 18 mai 2022, în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Elenei Țenter a fost expediată copia recursului nemotivat depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 52 vol. II), fiind recepționată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 23 mai 2022 și de către Elena Țenter la 24 mai 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 57-58 vol. II).

La 30 mai 2022, în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Elenei Țenter a fost expediată copia recursului motivat depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 56 vol. II), fiind recepționată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 1 iunie 2022 și de către Elena Țenter la 2 iunie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 59-60 vol. II).

La 10 iunie 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus referință, solicitând declararea recursului depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității ca inadmisibil.

Până la examinarea admisibilității recursului, Elena Țenter nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu